

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
katedra českého jazyka a literatury

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce: bakalářská
Posudek: oponenta
Práci hodnotil(a): Mgr. Markéta Pokorová, Ph.D.

Práci předložil(a): Eliška Kocová
Název práce: Vybrané motivy v próze Ladislava Fukse

1. Cíl práce:

Za stěžejní cíl práce bakalářka označila analyzovat a porovnat motivy a jevy vyskytující se v díle Ladislava Fukse. K rozboru studentka zvolila tři autorovy prózy, a to jeho prvotinu – román *Pan Theodor Mundstock* (1963), dále soubor povídek *Mí černovlasí bratři* (1964) a novelu *Spalovač mrtvol* (1967). Jako dílčí cíl uvedla představení Ladislava Fukse s důrazem „na skutečnosti, které se dále promítly do jeho tvorby.“

Autorka v úvodu přesně vymezila a charakterizovala celkem osm dílčích jevů, na něž se v práci detailněji zaměřuje: demonstrace síly a slabosti, symbolika barev a zvířat, narážky na budoucnost, maska, autobiografické prvky, časoprostor, vnitřní přerod postavy a intertextovost. Zároveň neopominula odůvodnit svůj postup při výběru děl určených k literární analýze. Objasnila tak hned v počátku čtenáři, že jak různost literární žánrů zvolených textů, tak rozličné pojetí židovské tematiky v nich bylo jejím záměrem. Už v jasně formulovaném a dobře postaveném úvodu tak autorka ukázala, že je adeptkou na nadprůměrné ohodnocení.

Oba cíle – hlavní i dílčí - byly splněny.

2. Obsahové zpracování

Práce je přehledně členěna do pěti rozsáhlých sekcí s řadou dílčích podkapitol, v nichž se projevuje:

1. hluboká znalost zvolené problematiky (detailní opakovaná četba primárních i sekundárních zdrojů),
2. kvalitní metodická práce a osobitý přístup k literární interpretaci,
3. čtivý styl psaní (např.: „*A není divu – dílo z něj prý ukrajovalo, prolínalo se s ním, až se v něm úplně rozplynul*“, str. 10).

Jen výjimečně se v textu objevují závěry, jejichž ne zcela vhodná formulace vyvolává v příjemci otázky. Citujme například část odstavce ze sekce 3.2 (str. 13)

věnované symbolice barev a zvířat v knize *Pan Theodor Mundstock*: „Pták asociuje svobodu a volnost – slípka umírá ve chvíli, kdy se pan Mundstock pokouší oběsit se, čímž se dobrovolně vzdává posledního zbytku vlastní svobody, tedy svobody vzít si vlastní život.“ Recipient bez podrobnější znalosti primárního textu se může snadno ptát, do jaké míry se postava „svobody vzít si vlastní život“ vzdává, pakliže je zachycena v okamžiku, kdy se „pokouší oběsit“.

Podobně rozporuplně působí odstavec věnovaný teorii archetypu v oddíle 4.2 (str. 21), jenž je rovněž věnován symbolice barev a zvířat, tentokrát však v povídkách *Mí černovlasí bratři*. Jedná se o myšlenky věnované archetypální dvojici kočky a myši, přičemž je mimo jiné konstatováno: *Za myši...lze...dosadit veškeré nežidovské obyvatelstvo, za kočky to židovské,*“ dále z textu vyplývá, že: „*Michael s Katzem jsou do tohoto nepřátelského vztahu uvedeni cizí vůli,*“ přičemž za cizí vůli autorka označuje „*principy antisemitismu*“. Zároveň však čteme, že zatímco přezdívku „kočka“ dostal Mojžíš Katz od svého antisemitsky smýšlejícího zeměpisáře, Michael získal svoji přezdívku „Myšák“ od Mojžíše. V případě kočky tedy můžeme hovořit o „cizí vůli“, avšak v případě myši?

U obou výše zmíněných pasáží bych tak doporučila přeformulovat, popř. upřesnit v poznámce pod čarou. Podobně bych uvítala rozšíření poznámkového aparátu o vhodné vysvětlivky v místech, kde čtenář bez bližšího seznámení s primárním zdrojem může tápat (namátkou str. 18, sekce 3.8, v textu je zmíněna postava dělníka Materny z románu J. Weila *Život s hvězdou*, avšak bez kontextu a bez vysvětlení: „...*začíná naslouchat Maternovi a vzpouzet se všeobecným pravidlům.*“)

Při tvorbě další kvalifikační práce bych také doporučila rozšíření textu o teoretickou část (oblast časoprostoru, literárních postav) tak, aby studentka měla dostatečnou základnu jak pro analýzu samu, tak pro svoji důkazovou argumentaci.

3. Formální úprava

Po formální stránce jde o text konzistentní, s dobře fungujícím vertikálním i horizontálním členěním bez zásadních jazykových lapsů.

4. Stručný komentář hodnotitele

Téma práce je zajímavé a svědomitě zpracované. Je jasné, že autorka nepodcenila přípravu a že dobře pracuje se zdroji. V oblasti sekundárních pramenů přesto vidím prostor pro zlepšení, neboť literární analýza by měla být podpořena širší škálou teoretických prací (např. Hodrová, Hrabák aj.)

5. Otázky a připomínky doporučené k bližšímu vysvětlení při obhajobě

1. V oddíle 4.8 Intertextové jevy (str. 26) říkáte: „*Povinnost nosit na kabátech židovskou hvězdu vnímá Josef Roubíček v Životě s hvězdou zpočátku jako nepřijemnou,*

avšak postupně se hvězda stává zdrojem jeho síly.“ V jakém smyslu? Je mu zdrojem síly židovská hvězda - symbol židovství - nebo jej posilňuje přímo hvězda na kabátu? A je to vskutku tak s přihlédnutím k tomu, že hvězdu v závěru knihy strhává, aby mohl opět chodit vzpřímeně?

6. Navrhovaná známka:

Závěrečnou práci doporučuji k obhajobě s ohodnocením výborně.

Datum: 13. 04. 22

Podpis:

Jméno Příjmení (hodnotitele)
KČJ FPE ZČU

Soubor s originálem

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
katedra českého jazyka a literatury

J. M. Kora